

# "ЭЧМИАДЗИН" ОФИЦИАЛЬНЫЙ ЖУРНАЛ ЭЧМИАДЗИНСКОГО КАТОЛИКОСАТА

(Апрель 2009)

|                                                                                                                                 |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Энциклика Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян, по случаю 100-летия погромов армянского населения г. Аданы ..... | 3 |
| Наставление Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян, по случаю праздника Святого Воскресения .....                  | 6 |
| Поздравительное послание Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян, по случаю праздника Благовещения .....            | 9 |

## Официальное

|                                                                                                         |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Праздник Вербное Воскресенье в Первопрестольном Святом Эчмиадзине .....                                 | 10 |
| Вручение клобука Преподобному отцу Хорену Ованесяну .....                                               | 10 |
| Соболезнование Его Святейшеству Папе Римскому .....                                                     | 10 |
| Обряд Омовения ног, проведённый Католикосом всех армян .....                                            | 11 |
| Праздник Святое Воскресение в Первопрестольном Святом Эчмиадзине .....                                  | 12 |
| Католикос всех армян принял министров внутренних дел государств членов ОДКБ .....                       | 13 |
| Католикос всех армян принял посла Республики Беларусь .....                                             | 13 |
| Паломники Лютеранской и Православной Церквей Финляндии посетили Первопрестольный Святой Эчмиадзин ..... | 14 |
| 24 Апреля - день памяти жертв Геноцида армян.....                                                       | 15 |
| Католикосу всех армян вручили лампаду мира и любви .....                                                | 16 |

## Проповеди

|                                                                                                                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Проповедь Его Преосвященства епископа Арарата Галтакчяна в Кафедральном соборе Первопрестольного Святого Эчмиадзина на Литургии в праздник Вербного Воскресенья ..... | 17 |
| Проповедь Его Преосвященства епископа Аршака Хачатряна в Кафедральном соборе Первопрестольного Святого Эчмиадзина на Литургии в сочельник Воскресения .....           | 20 |
| Проповедь Преподобного отца Магакии Амиряна в Кафедральном соборе Первопрестольного Святого Эчмиадзина на Литургии в Новое Воскресение .....                          | 22 |



|                                                                                                                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Проповедь Его Преосвященства епископа Аршака Хачатряна в Кафедральном соборе Первопрестольного Святого Эчмиадзина на Литургии в день памяти Геноцида армян .....                              | 25 |
| Наставление главы Иракской епархии Армянской Апостольской Церкви Высокопреосвященного архиепископа Авага Асатуряна в день памяти Геноцида армян .....                                         | 27 |
| Проповедь Преподобного отца Вардана Навасардяна в Кафедральном соборе Первопрестольного Святого Эчмиадзина на Литургии в Зелёное Воскресенье (День прославления единой соборной Церкви) ..... | 31 |

### Религиозные исследования

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| Иеромонах РУБЕН ЗАРГАРЯН - “Крестная речь” апостола Павла | 34 |
| Священник ТИРАТУР САРДАРЯН — О каком единении мы говорим? | 41 |

### Историко-филологические исследования

|                                                                                      |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----|
| САМВЕЛ ПОГОСЯН — Армянский легион в годы первой мировой войны .....                  | 55 |
| САМВЕЛ МУРАДЯН — Развитие темы Геноцида армян в стихотворениях Ованеса Шираза .....  | 68 |
| ВАРДУИ ГАБРИЕЛЯН — Вокруг художественной системы произведения “Дантеана армян” ..... | 87 |
| МАРИАМ ДАВТЯН — Произведения Хорена Тер — Арутяна .....                              | 98 |

### Сообщения

|                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Иеромонах МАМБРЭ ТАШЧЯН — Церковь Св. Богородицы в селе Олаверд.....                    | 111 |
| Диакон ТИГРАН БАГУМЯН — Пятидесятилетие Геноцида армян в армянской диаспоре Индии ..... | 113 |

### Рецензии. Библиография

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| АВЕТИС КАЛАШЬЯН — Второе открытие историка .....                                           | 119 |
| ГАГИК САРГИСЯН, УСИК МЕЛКОНЯН — История и памятные записи Красного Евангелия Егварда ..... | 127 |
| Краткие церковные новости .....                                                            | 141 |



**"ETCHMIADZIN"**  
**OFFICIAL MONTHLY REVIEW OF**  
**HOLY ETCHMIADZIN**  
**(April 2009)**

|                                                                                                                                                                      |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Encyclical of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, on the occasion of 100 <sup>th</sup> year commemoration of the Armenian Massacres in Adana ..... | 3 |
| Message of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, on the occasion of the Holy Feast of the Glorious Resurrection of Our Savior .....                  | 6 |
| Solemn message of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, on the occasion of the Feast of the Annunciation .....                                       | 9 |

**PONTIFICAL AUDIENCES, COMMUNIQUEES AND EVENTS**

|                                                                                                                                                                  |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Feast of Palm Sunday in the Mother See of Holy Etchmiadzin .....                                                                                                 | 10 |
| Conferral of Monastic Cowl to Rev. Fr. Khoren Hovhannesian .....                                                                                                 | 10 |
| Letter of condolence of His Holiness, Karekin II, Catholicos of All Armenians, to the Pontiff of the Roman Catholic Church, His Holiness Pope Benedict XVI ..... | 10 |
| His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, presiding over the celebration of the Washing of the Feet on Holy Thursday.....                            | 11 |
| Feast of the Holy Resurrection in the Mother See of Holy Etchmiadzin .....                                                                                       | 12 |
| Audience granted by His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, to the Internal Affairs' Ministers of DCGS Member-countries .....                      | 13 |
| Audience granted by His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, to H. E. S. Sukhorenko, Ambassador of Belarus in Armenia .....                         | 13 |
| Pilgrims of the Finnish Orthodox and Lutheran Churches in the Mother See of Holy Etchmiadzin .....                                                               | 14 |
| April 24 <sup>th</sup> Day of Commemoration of the Armenian Genocide .....                                                                                       | 15 |
| Presentation of the Lamp of Peace and Love to His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians .....                                                         | 16 |

**SERMONS**

|                                                                                                                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Sermon delivered by His Grace Bishop Ararat Kaltakjian in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of Divine Liturgy on the Feast of Palm Sunday ..... | 17 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Sermon delivered by His Grace Bishop Arshak Khachatryan in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of the Easter Eve Divine Liturgy .....                                                                                                                      | 20 |
| Sermon delivered by Rev. Fr. Malachia Amiryan in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of Divine Liturgy on the Feast of New Sunday .....                                                                                                                    | 22 |
| Sermon delivered by His Grace Bishop Arshak Khachatryan in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of the Requiem Mass dedicated to the memory of the victims of the Armenian Genocide .....                                                                   | 25 |
| Sermon delivered by His Eminence Archbishop Avak Asadurian, Primate of the Armenian Diocese in Iraq, in the Cathedral of St. Gregory the Illuminator (Baghdad) during the celebration of the Requiem Mass dedicated to the memory of the victims of the Armenian Genocide ..... | 27 |
| Sermon delivered by Rev. Fr. Vardan Navasardyan during the celebration of Divine Liturgy on the Feast of Red (Martirion) Sunday .....                                                                                                                                           | 31 |

## RELIGIOUS AND THEOLOGICAL STUDIES

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| REV. FR. RUBEN ZARGARYAN-St. Paul's "Message of the Cross".....     | 34 |
| REV. FR. TIRATUR SARDARYAN- Concerning which union do we speak..... | 41 |

## HISTORICAL AND PHILOLOGICAL STUDIES

|                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| SAMVEL POGHOSYAN- The Armenian Legion during the First World War .....                        | 55 |
| SAMVEL MURADYAN-The Theme of the Armenian Genocide in the Poetry of Hovhannes Shiraz .....    | 68 |
| VARDUHI SH. GABRIELIAN- Concerning the Literary System of the poem "Hayoc' Dant'eakanə" ..... | 87 |
| MARIAM DAVTYAN- The Œuvre of Khoren Ter-Harutian.....                                         | 98 |

## ESSAYS AND NOTES

|                                                                                                                                        |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| REV. FR. MAMBRE TASHCHYAN- The Church of the Holy Theotokos in the Village of Olaverd .....                                            | 111 |
| Dn. TIGRAN BAGHUMYAN- The 50 <sup>th</sup> Anniversary Commemoration of the Armenian Genocide in the Armenian Community of India ..... | 113 |



LITERARY REVIEW

AVETIS QALASHYAN- The *Redivivus* of Historian ..... 119

GAGIK SARGSYAN, HUSIK MELQONYAN- The History and Colophons of Eghvard's  
Red Gospel ..... 127

ECCLESIASTICAL EVENTS ..... 141



## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

|                                                                                                                        |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի Սրբապատ Կոնդակը Ադանայի հայոց կոպորածների 100-ամյա փառելիցի առիթով ..... | 3 |
| Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի պապգամը Սուրբ Նարութեան քօնի առիթով.....                                 | 6 |
| Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի շնորհատրական ուղերձը Աւետման քօնի առիթով .....                           | 9 |

## ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ

|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Ծաղկագարդի քոնը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում .....                                                 | 10 |
| Վեղարի քվչություն Տ. Խորեն արեղա Նովհաննիսյանին .....                                            | 10 |
| Ցավակցագիր Նոմի Սրբազան Քահանայապետին .....                                                      | 10 |
| Ուրնվայի արարողություն՝ ձեռամբ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի .....                                    | 11 |
| Սուրբ Նարության քոնը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում .....                                            | 12 |
| Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսն ընդունեց ՆԱՊԿ անդամ պետությունների ՆԳ նախարարներին.....                 | 13 |
| Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Բելառուսի դեսպանին .....                                       | 13 |
| Ֆինլանդիայի Լյութերական եւ Ուղղափառ Եկեղեցիների ուխտավորների այցը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին ..... | 14 |
| Ապրիլի 24՝ Տայոց եղեռնի զոհերի հիշատակության օր .....                                            | 15 |
| Խաղաղության եւ սիրո կանթեղ հանձնվեց Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսին.....                               | 6  |

## ՔԱՐՈՋԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

|                                                                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Տ. Արարապ եպիսկոպոս Գալթագճյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մարտիցված Ծաղկագարդի Ս. Պապարագին .....             | 17 |
| Տ. Արշակ եպիսկոպոս Խաչատրյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մարտիցված Ս. Նարության ճրագալույցի Ս. Պապարագին ..... | 20 |
| Տ. Մաղաքիա Ամիրյանի քարոզը՝ խոսված Նոր Կիրակիին Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մարտիցված Ս. Պապարագին .....                       | 22 |
| Տ. Արշակ եպիսկոպոս Խաչատրյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի                                                                     |    |



|                                                                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Մայր Տաճարում Նայոց ցեղասպանության օրվա կապակցությամբ մարտցված Ս. Պարարագին.....                                       | 25 |
| Իրաքահայոց առաջնորդ Տ. Աւագ արքեպիսկոպոս Ասարուրեանի պարգամը՝ Նայոց Ցեղասպանության հիշարակի օրուայ առթիւ.....          | 27 |
| Տ. Վարդան արեղա Նավասարդյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում Աշխարհամարտան կիրակիին մարտցված Ս. Պարարագին ... | 31 |

## ԿՐՕՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

|                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------|----|
| ՌՈՒԲԵՆ ԱԲԵՂԱ ԶԱՐԳԱՐՅԱՆ- Պողոս առաքյալի «Խաչի ճառը» .....      | 34 |
| ՏԻՐԱՏՈՒՐ ՔՆՆ. ՍԱՐԴԱՐՅԱՆ - Ո՞ր միության մասին ենք խոսում ..... | 41 |

## ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

|                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ՍԱՄՎԵԼ ՊՈՂՈՍՅԱՆ - Նայկական լեզեոնը առաջին աշխարհամարտի փարիներին .....                    | 55 |
| ՍԱՄՎԵԼ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ - Մեծ եղեռնի արժարժումները Նովհաննես Շիրազի բանաստեղծություններում ..... | 68 |
| ՎԱՐԴՈՒՆԻ Շ. ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ - «Նայոց դանթեականը» քերթվածի գեղարվեստական համակարգի շուրջ .....  | 87 |
| ՄԱՐԻԱՄ ԴԱՎԹՅԱՆ - Խորեն Տեր-Նարությանի ստեղծագործությունը ....                             | 98 |

## ՆԱԴՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

|                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Տ. ՄԱՄԱՐԵ ԱԲԵՂԱ ՏԱՇՉՅԱՆ - Օլավերդ գյուղի Ս. Ասրվածածին եկեղեցին .....                 | 111 |
| ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ԲԱՂՈՒՄՅԱՆ - Նայոց ցեղասպանության հիս-նամյակը հնդկահայ գաղութում ..... | 113 |

## ԳՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

|                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ԱՎԵՏԻՍ ՔԱԼԱՇՅԱՆ - Պարմաբանի երկրորդ հայրնությունը .....                                      | 119 |
| ԳԱԳԻԿ ՍԱՐԳՍՅԱՆ, ՆՈՒՍԻԿ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ - Պարմութին եւ յիշարակարանք Եղուարդի Կարմիր Աւարարանի ..... | 127 |

|                      |     |
|----------------------|-----|
| ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ԲԵՄ ..... | 141 |
|----------------------|-----|